بیوسي

د عبدالهادي ریشاء

د اشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجموعې نوم - بیوسي
شـــاعـر - عبدالهادي ریشاً
دلیکلو کال - ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای - کراچي
د چاپ شمیر - پنځه سوه ټوک
خطـــاط - عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د بېوسي مجموعه د هغو کورډاګو، زوی مړو
او موږ مړو پاك نیت ته چي د ناښادو اولسو د ښادیو
صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو
ککریو سره ډك زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي
اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښتو کړزو دلمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خیره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو دا (بیوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته یې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و دربدم، خپله گایه مي داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه گړیه پوري ترڅو چې د پښتو کړزو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعر پوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائید او تنقید حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ویونکي کوربنا دي به څه پکښې وواېي. نو مې ولی په هوا
زړه مې کښانده وو. کله چې یوه سوم چې د پښتوکرزو مجموعه
بېخي چاله نظره نده غوړځولې، نه یې یو ځنځه (نو) پر
کش کړی دی، وروسته مې نو پرځان یک سنده کړه.
زړه مې پر پښتۍ سو. یو څه ناته مې پر کښېښوست.
چاچي زه د پښتوکرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً
، غیاباً او مخامخ غنتولی یم. دوی دي د سیالانو سرسي.
زه یې ممنون کړم.
او هغه کوربنا دو چي د مجموعې پر بعضي ځایو
تنقید نیولی دی. د هغو تر دا پاک دین وګرزم چې پر یوه
مخ یې نده کړلي. او هغه بنا د منو او صاحب نظرانو چې بنه
نظر او لاربنونه یې راته کړېده. دوی ته سلامه دي،
غیبي سپاره دې مله وي، کوریې ودان.
ښاغلو لوستونکو!
ما به دغه د (ښېوسي) مجموعه دوخته لا چاپ کړې وای،
خو زه د ژوند په نورانګل اخته وم. د بلي خواچي مې
د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه تول کړي وه. په هغه
بنۍ د ګرانۍ داسي هښه، باد نوتۍ چي د غرانو زیږه
سکه یې داسي ورسولولې وه چي غران د غازارزش
خوځه کوې د خوشکۍ تروړن یې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د چاپ د پاره نه بسپدل، نوره لیټه، د بټه مانه دړلودل چي د هغه ټخه یوځه راواخلم او د چاپ مصرف ته یې ورکړم. نو اریان، په اریان پاتې وم، په چاپ پوري یې اوګاره وم. یو پاته چي مي امید دړلود هغه ته چي مي وړیاده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان یې وځراوه، نه و ټوخېدی. په داسي وخت کي نو ما واړو سړی خاڅا واسرنګه کېږي. دامي هم ځان ته عار بالد چي ریشا دي دیوي مجموعي د چاپ د پیسو په خاطر ځان د اوو محمد وپوروړی کړي. دامي هم نسوای منلای، نه مي وړبلل چي لیکلي چاپ ته آماده مجموعه دي د غه سي نا چاپه پاته سي. باړه مي زړه راغوند کړی. ما ویل "څه توکل یې پر هغه چي بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېري چنې مي و وهلي. په ارزان بیه کاغذ پیسي مې بازارونه مټ کړه. په چونګي، چونګي د صورت په سوهانګي مي دونه پیسي برابري کړې چي دا دبپوسی مجموعه په چاپ کړم، او ستاسي حضور ته یې وړاندي کړم. ما خو دا کار د نس په خوږو وکی. اوس نو پر تاسي ده چي نوکی وخت وروباسی او دیپلا ویلو زحمت پر ځان تېر کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د ېږوسۍ په دغه مجموعه کې سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستي يا گدلي شنل په تاسي اړه لري. زه به تر هغو پورې غابنې وچيچم، چې تاسي يې توري و سپيني شنل سوي وېږی خپل د قضاوت د ترازوو پلو ته وړ غور خوی.

تاسي ته به ياد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزو د مجموعې په سر کې لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې څخه مي بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل کړه. او بعضې نور يې لکه:- د لوی استاد علامه عبدالحي (حبيبي) مرثيه چې د (پښتو ټولنې) په مجله کې دا کاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباری (اشنا) وېرنه د کندهار په مجله کي چاپ سوې ده. برعلاوه (۵۰۰) پاڼې يې گښتنو، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړينې په يوه تلين کې چې د سرحداتو او قبائيلو د وزارت له خوانيول سوی وو، ما هلته هم د ده په ياد يو شعر وواية چې البته نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثيه چې ما د ده د مړينې په دوهمه ورځ وويل. بيا مې و مصرته د ده دفتر ته وليږل. گاگارين چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د فترته مې پس له څه وخته واستوئ چې خبر یې د (ازوستیا) روسیه جریدې خپور کړی. د لمړي پلا د پاره چې (آرم سترانګ) امریکایي پر سپوږمۍ قدم کښېښود، ما د ده په شان کې هم یو شعر جوړ کړی. په یوه پیټه کې مې ثبت کړی، نو ګوره چې هغه پیټه به اوس چیري وي؟ د غسې زمانور شعرونه په مختلفو جرید و په مختلفو وختو کي خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګې په مجله کي، د سولي د جبهې په جریده کي، د اوسني لیکوالو په دریم ټوک کي او نورو اخبارو کي چي زما سره یې نه تاریخ ستته نه مي شعرونه پیاد دي.

خو اوس هم یو څه شعرونه د توَمني په اندازه راته پاته دي. که نور سره برابر سوه بیا به نو د خیره سره خبري کوو. چي بیا د بلدي د ګوروان کاندرا- ونه سي. اوس یې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خیال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه شیریني ولري لکه شیر پیره یا به داسي مفرح دل و دماغ وتسکین د هندهٔ اعصاب وي چي په هر ګونډي کي به یې ترنګ خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بېځایه بولم. ځکه پدې شعرو کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګو خزکی، د ټېز غاله مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکي او د زړه درزونه، دردونه، غمونه، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا دروو هي. خو د يپلادويلو توصيه يې زه څکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جگرخونيوکي ورسره گډ او شريک سئ، چي دوی يواځي په غم کي پاته نسي او پر دې تورې لمبله تولو داغ ديدگان او غمجن سره کښيني او پاتا سره وړکي. وروسته د غم کمبله تولو کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، وټاکی، چي تولو ناخوالي، سارهاسويلي، دردونه، نادودي زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسی، زموږ په پيڅه دي. تر دې حده پوري ببوسه او ببر- ندوکي يوچي د پيشي د تښه ځنه هم بېريږو. هانور خولا پرېږده. دا زموږ ببوسي نه بولی؟ چي پر يوه ټيک يې راته ايښې ده. په سر مو راته گوري، توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، بنراوي، الـه لاوي دي. هلکان ځان د ډاگه، ډاگه وهي، پرخوله لوږو د پورته کيدو ځوک نسته. په سترگوکي مو خاوري رډي، بډ پاشل کيږي. تاتو بې مو ورک دی. د خدای پراوبچه مو څوک نه پريږدي. په هرځای کي شپرخطيان يو. په جيب کي شانزده، په کندري کي سپېروني ندی پاتـــه.

لځي و پتي شتمنۍ موږ ځغلوي. د خپلو هستيو يې سر په
چيچه ايستلي يو. تېغونه او اړزې لا د لاسه راباندي
صافوي. د دغه واقعيتو په نظر کي نيولو سره مې د دي
مجموعې نوم «بېوسي» وټاکۍ، چي د اکثرو جملو څخه هم
دا ننګي او بېوسي سيوږغ او مفهوم راوزي. موږ بېوسه
نه وو خو اوس زموږ وس غټو وسدارانو وړۍ دی.

خاوري عبدالهادی رښاً

(c) ketabton.com: The Digital Library

منـــــه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان یې (کبلی) بولي راته تینګ سو چي ستا د غه د بېوسۍ مجموعه دا ګښت د چاپ د پاره زه لیکم. ما ورته وویل چي ”دا خو د زوی زېږی دئ. مګر ستا خط کله د وایې دئ؟“ خو ده ټینګار کاوه. ویلې ”د طواء تکئ دئ که یې بېله ما بل څوک ولیکي“ ور سره بنده مي کړه. ما ویل ”ودي ګورو“.

هلک رهي سو. د خوش نویسۍ یو کتاب یې پیدا کئ ورته و جوغېدئ. اندر په یوه، یوه نیمه میاشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پر خط یې زما باز کښېنوست. مجموعه یې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډیر ذکي، پوه او مستعد زلمی دئ. استعداد یې د ستاېلو وړ دئ. مګر نوښه وکوچي پر هیواد مود بلاسا ختلي ده. د دغسي ډیرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي تره تلي، لی به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډۍ پوري حیران دي. دا استعداد د روزلو او تحصیل استادان یې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعي د لیکني د زحمتکښی منته کوم. بیا یې استعداد ستایم چي په لز وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يک لوخته صافه وليکل. دا
دئ نن يې خط ته ستاسي سترگه هم وړاوړي.
خدایٔ دي ده ته برکتونه وړکي. وزړدې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کي دبريوغښتي برخي ورته غواړم.

- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښښتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اي خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چي نه چاغیږو	٤
۵ . لیوه هم پرهیز کوي ؟	۵
٦ . حالونه مي راوړي	٦
۷ . بیچاره پروفیسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دي پيژندلي ؟	۹
۱۰ . تشي د خولې خبري	۱۱
۱۱ . دخپل زوړه ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پرغله دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان   مخ

١٦ . ملل متحد ته وايم ________ ١٩
١٧ . که راتله نو پاخه راځي ________ ٢١
١٨ . داڅه سوران راغلیٔ دیٔ ________ ٢٢
١٩ . یاران یې بد راه کړه ________ ٢٣
٢٠ . د تولو زړونه دک دي ________ ٢٤
٢١ . تر مرګه خوب ________ ٢٥
٢٢ . وې شرمولو ________ ٢٦
٢٣ . یاري صداقت غواړي ________ ٢٧
٢٤ . مخ یې راو لګاوه ________ ٢٨
٢٥ . دغه دیٔ ایثارنو ________ ٢٩
٢٦ . کفن کښ ________ ٣٠
٢٧ . بې باوره وعدې ________ ٣١
٢٨ . سل د زرګریو د ګګر ________ ٣٢
٢٩ . پس ګردني ________ ٣٣
٣٠ . نوبتي مرګ ________ ٣٤
٣١ . نامېندي ________ ٣٥
٣٢ . حق ده پېره ________ ٣٦
٣٣ . لرګي یې پکار دي ________ ٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۳۴. د زړه غمچینه	۳۸
۳۵. لوی ختلم په زیرخانه ننوتلم	۳۹
۳۶. بې پرزو موټر	۴۰
۳۷. ژربه د نازه ولوېږي	۴۱
۳۸. کور بل	۴۲
۳۹. سر شکوني	۴۳
۴۰. مخ ته کرکنډي	۴۴
۴۱. تماشه یې کوه	۴۵
۴۲. د بل لاس	۴۶
۴۳. تول دی دی	۴۷
۴۴. شخصي حکومتونه	۴۸
۴۵. پښوته لوېږي	۴۹
۴۶. د مغزو عملیات	۵۰
۴۷. تالي ختي	۵۱
۴۸. وروستي هګۍ	۵۲
۴۹. د بندګۍ ژوند	۵۳
۵۰. د سرونولو	۵۳
۵۱. نه تعلیم نه تربیه سته	۵۴

مخ		شماره-عنوان
٥٤	________	٥٢ . د غم حال دئ
٥٥	________	٥٣ . زړه ته مولویږي ؟
٥٥	________	٥٤ . ژړي تلي
٥٦	________	٥٥ . ولي بل ته اړيو ؟
٥٦	________	٥٦ . د غلو ملګري
٥٧	________	٥٧ . څنګه وکم ؟
٥٨	________	٥٨ . بې فايدې مجلسونه
٥٩	________	٥٩ . نيکي غوښتني
٥٩	________	٦٠ . په وينه بيده
٦٠	________	٦١ . و چاته ورزغ کړم ؟
٦١	________	٦٢ . پرکمه رهي يو ؟
٦٢	________	٦٣ . پښتون پاته سو
٦٣	________	٦٤ . لاس يو کئ
٦٤	________	٦٥ . ذ غاليان سو
٦٥	________	٦٦ . فراري عاشق
٦٦	________	٦٧ . مردار خواره
٦٧	________	٦٨ . ترکلکين راته ګوري
٦٨	________	٦٩ . ګلګل ميري

څلورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۷۰ .توبك خپل و پردی نه پېژني	۶۹
۷۱ . بېوسه يو	۷۰
۷۲ .پر صراف کلپي نه چليږي	۷۱
۷۳ . راغله ، ولاړه	۷۲
۷۴ .بدي خاطري	۷۳
۷۵ .منافق	۷۴
۷۶ . کوږ لاس کوږ مغزی	۷۵
۷۷ . بړگ گل	۷۶
۷۸ .بنه انگور چغال وهي	۷۷
۷۹ .پښې نه پروړ ځي	۷۸
۸۰ . آينده نتيجه	۷۹
۸۱ . د بيت المال موږ کان	۸۰
۸۲ . نه شرم نه حيا	۸۱
۸۳ . ترکه و ارزانه	۸۲
۸۴ .سوک زړه	۸۳
۸۵ .اوږد زکندن	۸۴
۸۶ .پر يوه زخم بل زخم	۸۵
۸۷ . بنه کوئ بد مه کوئ	۸۶

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سگریټ کښنانوا	۸۷
۸۹ . نصوار یانوته	۸۷
۹۰ . خپلي ښنکلي ته ځم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خوندېي نسته	۸۹
۹۳ . په ټوک یا څیره گزاره	۹۰
۹٤ . د ډالرومریدان	۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ	۹۲
۹٦ . د غوښو اکسیر	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹٤
۹۹ . ترنس کښنته مزدوري	۹٤
۱۰۰ . کږي لاري	۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصوّر، خالق، مالک د کائناتو
ته لائق د حمد، ثنا او د صفاتو
تا راکړي دي بې شمیره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو
بینده په زره آګاه د هر بنده یې
مهربان یې نګهبان د موجوداتو
چې ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یووړه ستا رضا په عباداتو
ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتو
د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چې ولاړ نشم د خو نکارو پر عاداتو
د صالح نیکو کارانو عمل راکړه
ما خوندي کړه د روزګار د جنایاتو
ته هادي یې هدایت هادي ته وکړه
دی خواستګر ستا د مقبولو هدایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته دریږو

مسلمانان چې د خپل رب څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قران چې بندګانو ته لیږلی رب دئ
باید په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یواځې لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمې آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي
د همسایې سره اسلام د ورورۍ ژوند خوښوي
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دئ منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي
څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نژدې
څښتن عادل دئ د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده یم
ستا له امره څخه لېرې افتاده یم
په ګناه کې یمه ډوب ترسره پورې
د رحمت امید لرمه درمانده یم
شیطانانو یم د لارې اړه ولې
اې ستاره! عفوه غواړم شرمنده یم
په دنیا کې مې هم هیڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده یم
بندګان واړه وتاته یاغي سوې؟
او که زه په بېنا سترګو نادیده یم
نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاینده یم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه ریښا کله د چارو ساز نه ده یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حال دئ چي نه چاغيږو

راته وايي چي څوک مخامخ دړواغ
دهغو خلګو لرمه پر زړه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوري لکه زاغ

په مجلس کي يي د ژبي لمبي وري
وي د ننه زړه يي تور لکه ځراغ

چي د زړه او د خولي لار يي يوه نه وه
منافق دئ غوره ژبه د ابلاغ

چي يي ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خونريزي سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نابوره مرګ په ګروم کي
ريښا ځنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

لېوه هم پرهېز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز بدلوي جګي کوڅې په خاکرېز
نعمتونه کړي بدل په تورو خاورو یا یې لا نس کړي په یوه ګړي پالېز
یا نبې راغلي بلبلان وږي د باغه وا به نه وړي له کارګه د بلبل رېز
یا رمباړه، یا شیشنۍ، یا ړاپې دل دي حیوانان کله وېلی سي نیرېز
درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ نه پوهېږي د دوی پوست په قناوېز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سې که بهاندتر آخره وي کارېز
د مردار لا نس په خوړ کې ډېر حریص دئ چالیدلئ د کارګه، لېوه پرهېز؟
یو د بل حیات ته وینې د ځان ورکړي بل جلا د غوندي د وینو وي خونرېز
ښه و بد اعمال د هرچا جلا کېږي که څوک ولري د عقل والبېز

پریشان د نفس، هوا لښکر سې راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

حالونه مي راوړي

آ ښادمنو! ماغمونه دي راوړي ما د ګړوب هیوا د حالونه دي راوړي
ته ول ژوندي يې پرتې باندي څخېدله او د مړو مې تصویرونه دي راوړي
یو مخیځه وطن وار هـــديره وو د قبرو مې فریادونه دي راوړي
سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته ما يې تش آه و دردونه دي راوړي
په نکريځو سره لاسونه هوري پنځ دي ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاندو سترګو اوښکي سیلابونه، سیلابونه دي راوړي
په اوربل يې د اوربل ويښتان پاشان سوه شاعر څوشعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي د خزان مي ژړ بلګونه دي راوړي
پر دیوال ماغزه پراته وه د بېبيانو د کوڅې مي ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزې په ژوندیو پانېدله په سند کي مي هډونه دي راوړي
روڼ اتيانولا تر کله روڼه نیسی دا دی ما روڼه ماتونه دي راوړي

داچې نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ریشا د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفیسر

تور سر دود وړي په زړه کي اور بلیږي
دکوړي پشان دزړه خونه سوځیږي
په ظاهره روغ، درون لړمون پخته یم
نا خبره د سباچي څه راکیږي
زما په رنګ تا راک بل چاندئ لید لئ
صورت نیږي، زړه لړزیږي، سترګي لویږي
دعلاج دارومي ندي پیدا سوي
پروفیسر مي په تشخیص لا نه پوهیږي
ډیر تیروني دوست دړنځ پوښتنه نکړي
بیګانه خوي مي په مرګ لا خوشحالیږي
ریښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي دژوند چاري دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته یم یاړانو د غمجنواړانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د ترخو سره

نه لرم خنداپر ښندو غم لرم، غصی لرم
زړه کي گلومه ځپل دړد ونه د غمو سره

چاړاته د عقل اساسي لاره و ښه ښوده
شپه او ورځ تیریږي دپرسد ولیونو سره

خلگو اوړ اخستي دئ په او ښکو کي غوټي وهي
هسي آموخته سوه د سړوو د تودو سره

ژر به آبد یده اولس له گرمه سړده وخیږي
لاړ به پرې کوي دوړاندي تگ د کاړوانو سره

مه نامیده کیږه ړیښاٴ غم غصي دي لیري کړه
ځان دي کړه نژدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي؟

دغه څوک دي چې يې وژني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې دوړځي؟
دغه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموي خټا باسي
دغه څوک دي چې ښهري خلک د کوره ؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
دغه څوک دي چې قبرونه يې ړنګوي ؟
کور، کوڅه ، مسجد بنارونه يې نړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کور چرګان دي

دوی پرڅه دي تباهۍ ته جوړ غبږ دلي؟
دا یې رحمه دا بنیلي، بنوید لي

دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هر ځای یې اور بل کړی د حسد دئ

آیا پیژنۍ یې دا ناترسه څوک دی؟
دسور سات او بن چې هرکاله ته څوک د

خلګو ویښ سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالو ته ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشرخواهانو، چېرې ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چېرې ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست او که نه یاست؟
مهربانه پرخوارانو، چېرې ورک یاست؟
د افغان پر سر وخته ناورین سیده دی؛
بشردوسته انسانانو، چېرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نشي لیدلی؟
حق بینانو بینایانو، چېرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چېرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړ ند پروت دی؛
بې سرحده ډاکترانو، چېرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبرې
د عمل وفادارانو، چېرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چېرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترغذا سو د سلاح کاروان د مخــــه
د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟

د اوربل قوماندې په ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟

بشري نړۍ قرض داره د افغــان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیري ورک یاست؟

د امیدستوري وتاسو ته کښېږي دي
اي! د سمي لارویانو، چیري ورک یاست؟

د کارگانو آوازونه پــورته کیـږي
له دې باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سي جـوړه؟
خولې کړئ خلاصي شاعرانو چیري ورک یاست؟

ریشا ورک دئ په تیاره په دربیلوکي
چیري یاست مشعلدارانو چیري ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کي قافلي دي مخ ته اوړي
خو ولاړه يي د تورمخ غلام و درته

په مړانه دي د ښان دي چپه کړي
په قوت کي غرولاړيي هرخطرته

اې د خپل مړاني، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟

ښکواني تختونه چاکړه درې وړې؟
چي پر وچه مځکه پروت يي وسره لمرته

په برېتو او په شمله دي څوک اخته دي؟
په پړوني کي وړل کيږي و بهرته

سپينه وړځ دي د غفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېره وي و سپين سحرته

د بابا او د نيکه نوم دي هېر نسي
بدنامي بيا پاته کيږي وپسه ته

وروستي عمر د زيښاء د بې آبې سو
وچه درختنه رسيږي و ثمرته

جنګ پر غله دئ

که د ورڼو تر مینځ نه وي یکرنگي　　زندگي د ښځونه ده زندگي

د ملت تر مینځ که یو وار نفاق راغی　　پر ورغورځي هرچوړي اوړبنگي

دغه حال پر افغانانو نن راغلئ　　د نفاق اساس یې ایښئ فرنگي

د غیرت بګړی وغاړې ته لوېد لي　　افغانان دي یو د بل سره جنگي

هر بین زړه وال د ورور په مرګ کړي فخر　　غواړم هغه زړه اهاک چې وي سنگي

چې د بل په اشاره خپل ورونه وژني　　تر دې نسته بله لویه بې ننگي

نه آرام او نه امید د هوسایي سته　　زوړ و ووړ ژوند تېروي په تبنگي

چې پر زړه یې د ورور د حُب تاپې وي　　د هغو ظاهري خوئ وي پلنگي

په میدان کې چې چرګان سره بیرسي　　لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنگي

ریښا څوک دي پر سورنا کله غوږ نیسي

چې وي پوره ته آواز و نه سورنگي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لته ګذاره سخته سوه

دسپین سرود نازومي بد راځي
دسپین زیرود ګیلومي بد راځي

مشران چي دخپل کور مسئول نه وه
دکړو وړو څه دهغومي بد راځي

چي په کورکي نه تنظیم نه دسپین وو
له دي ګډ وډ تنظیمومي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وراشه وي
له دروغو دوعدومي بد راځي

دلایل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلو وړ آوازومي بد راځي

فیصلي چي په عمل کي تطبیق نسي
پرکاغذ د فیصلومي بد راځي

هسي ډیرشیان موجود سته بدمي ایسي
خصوصاًنیا د جنګومي بد راځي

ریشاؤ لاړسره یوې بلي سیاري ته
ستاله دې نصیحتومي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړي لاس نه اخلي

سحرګرو څه جادو ورا باندي کړي
عقل فکر يې دئ زما له سره وړي
د خپل ځان سره مي واك واختيار نسته
کښوي مي لکه مزغاړه کي پړي
د ژوندون د پاره مځکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړی
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کوم ړی
چي يې غوښته هغه هوده يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړی
د دوو ورونو په لاسو کي سنلاخي دي
يو دا بل حلالوي لکه اوز ګړی
د خپل کوره يې ريشا بهرته ويوست
پاته نسو په کاله کي د کور غړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الا هو للو، للو، خوب دي درسي دلېمو للو، للو اَباهی، اَباهی للو للو
د ستر گو تور د زړګي سر للو، د توري شپي ژړېدلې مره للو ، پر د ښمنانو سي لاس بره للو
الا هو للو، للو

اوس دي خوب ونه کوه، پاك خوږ کو نه کوه، پر مور نازونه کوه
ځان مړه وه په شيدو، خوب دي کوه تر سپيدو
الا هو للو، للو

سباقومونه روزي ، کار له غښتلي پالي ، دوی ته د لوړي ساتي
څښتن د لويو کارو ، د نوي، نوي فکرو
الا هو للو، للو

ته به اقوام ويښوي، ته به عوام ويښوي، بشر تمام ويښوي
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو
الا هو للو، للو

نړی کي سپين دي که تور، هريو د ځان بوله ورور، نړی د ټولو لوی کور
سره يو ځای د قرنو، پر د ښتو غرو و رغو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ،خړي غونډۍ شني کوه، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پر رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړي هيلي، د مرگ سلاح کړه وېلي، وايه د ژوبد لي
وړک کړه خطر د جنگو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصيت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
د غه قيمت د شيدو ، ستا څخه غواړي ببو
الا هو للو، للو
د خلگو زړه وساته، زړه يې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الا هو للو، للو
آينده ښاد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو ! ،چي هېره نکړي آدکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حرّیت نړۍ
دا ده د بشر، بشرخواهۍ، انسانیت نړۍ
دا ده د انسان د ترقۍ او عصریت نړۍ
دا ده پرمخ تللي دوروړۍ او د ښه نیت نړۍ

دا جملې که هرچا په رښتیا سره ویلې وي
نن به ریښې د ظلم او ستم باید ختلې وي

آیا استعمال د اسلحو تاسې ژوندون بولۍ؟
جنګ وانسانانو ته پېشرفت او تمدن بولۍ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولۍ؟
و وایاست رښتیا چې د غه عقل که جنون بولۍ؟

زه د وروړ وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړه پرېږدي د فاع خلګو ناوړین دی مصیبت دی
دوی وایي چې جنګ داخلي کار د مملکت دی
څواند! هسې نه ده د بهر مداخلت دی
هرځای چې جګړه وي د یو، اِن مسئولیت دی

هر جنګ په داخل کې د خارج څه تمویلیږي
دخل د خارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومېږي چي بازۍ د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړه ده د یو.اِن استازي ژرچي استعفاء وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهېږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هرضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیونه شله وي

خود به په نړۍ کي تردې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف ډلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واړه اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښاء انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه و تل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله بېرته پاخه راځي
ګوري چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلېده راځي
اوس بي د راتګ پاسپورت په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د بواله راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکوندي د واده راځي
هر وخت چي سړک بې او پاشي ولید
هغه ګړی پلي او سپاره راځي
یو کرت که لمر ترا اوره ووتی
هلته به ریښا د لمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټې
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
خپل باغ ته ځوک کله تیر ید لای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي لکړی خمل بد نونه دي
نن ورځ د سوځي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

او ښکي د یتیم دوچید و نه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ
دا سي خورنده پهلوان ژرځملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بدراکړه

زما خواږه یاران دي چیرې راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بیګانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کنډوالي، یا تشې تورې دي کوډلي
اوس به چیرې زه خواږه یاران پیدا کړم؟
چې پر لوټو ټپو ناست وې د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترک سوه
ریښتیا ستا په شان دي ټول پرزړه ویشتلي

د تولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه؟
پاک صفا زړه مي د رحم پیدا نه کړی
چي يې ګورم هر ځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږیږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چي چا ته وایم
تر ما ډیر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کي د میني خوږمن زړه وي
نه جوړیږي په تعویذ، د مین زړه
د ډیر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژړنده دل به وو پښوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چي ډک د ارمانو دي
د رښتيا هم هسي ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پاړسوب کوي
عقل سوګه وه نن لېونتوب کوي

مينه د يار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښايئ بې زړه چې مينتوب کوي

سړکي چي د جهل امبار ونـه وي
خوشي دَی ادعا د سړيتوب کوي

چاته چي عادت د خوب ګولی سولي
پروت به وي ترمرګ پوري به خوب کوي

ګېند غوندي چي سړه ك د هوا څه سو
کله بې لغتي وړاندي توب کوي

ګيند پخپله پوړته خيالات نه لـري
واړي د لغتو يې لوړتوب کوي

ځواني ککړې ترخاورو لاندي سوې
زوړ ريشا قبروته مشرتوب کوي

وې شرمولو

ډېر و شرمېدلو تر هر چا پورې . څومره خجالت يو تر دنيا پورې

هر ځای رېشخندې د بد لاسه يو . څه جواب به وايو تر بابا پورې

سترګې چې سې وچې بل څوک نه وينې . مرې سترګې ولاړې وې تر سبا پورې

څو نه د رواغان موهوم وانه وړېدل . حق واړه باطل سوه تر ښتيا پورې

ډېرې د وعدو خلاف ورځې وسوې . نه وه رسيدلې تر وفا پورې

دا ژمنه يې هم د باور نه بولم . سل ځله يې وکړې تر سبا پورې

څنګه بې تميزه زمانه سوله . خاندي د رېشا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، د قت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چي ګرم سوهغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پر لار تسلیدل دي
خوب وخیال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوښي پرته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریشا صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان سو . ديوالونه زولانه سوه
اولادونه اتکړې دي . آزادي غلامانه سوه
څه شي وکم؟ چيرې ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
کشران مې په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه
په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مې غوږ پر کږونه ږدي
دوروستي عمر خوارې دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه
څوک مې ولې په ډبرو؟ . ځوکلوي مې، غموي مې
چې پر سدې ځان بللئ . هغه واړه ديوانه سوه
ولې مينه الفت ورک سو؟ . ولې هيڅ ترحم نسته؟
ولې عقل ولاړئ پښوته؟ . چې پر جهل روانه سوه
اختيارات مو ځان ندې؟ . که د بل ډول ته نښيږو؟
کمو سد د سره تللئ . چې کارونه خصمانه سوه
بې چاره "ريشا" خوږيږي . وروستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس کښېوتی . زړه د ګرومه يقانه سوه

دغه دئ ایثارنو

نورموغت کړي غمه وویې لانور
ځان موتیت کړئ تیته وویې لانور
څومرې سپک سوي یو دبل په تله
آیا تر دغه سپکو ویې لانور؟
پخپله سروکړکې دې وروڼه
په غم کړ، کړ وویې لانور
بل ته خندا ځان ته ژړا راولې
خپل ژړېدلې ژړه وویې لانور
خپل خوړ و چې بېګانه په خوښېږې
بل خوړولې، خور وویې لانور
زموږ په غوښوا جنبیان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه وویې لانور
جوړې مونه کړې آبادی و ځان ته
آبادی چېرې نړه وویې لانور
ریښا په خپل غم مصیبت کې دوب دئ
ندئ انصاف چې زغو وویې لانور

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چي یو څه سي د ژوند کار سره پتلیس
بیا پکښي باسي ترځي یو ابلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
ترنظر مي پټوخ و ایسي تقیس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هرڅه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ دروغي امید مکړه د هغو نه
چي وړاني یي وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکِنجه کي وړغلی
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
د امتاع د کم ځای و بولم یارانو
چي پر لیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښا هسي کفن کښ کس ته حیران دي
چي یي وکیښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو يې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلې کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ايستل دي
د رښتيا د صداقت لاره ځني پاته
ليري، ليري اوګوښه ځني تېر پېزه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هيڅ د وعدو پابنده نه دي
د پرون خبره غوږ ځوي سباته
له دروغو اسلام هرڅوک منع کړي
خصوصاً د رواغان نه ښايي ملاته
د دروغو منزل لنډوي دا متل دی
په ميدان کي ژر راوړي ورېشتياته
بې حياته د حيا اميد و نکړې
مرګ بهتر وبې حياته له حياته
وي ساته په صداقت پاکيزګي کې
خدايه! حقه لاره وروښيې ريشاته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرګريو د ګګر

د ماتولو وار يې خوړلی، پر کله د اتحاد دی
ما غزه تيت زړې، زړې سوه، کاړې وارې د استاد دی
پښت له پښته بيا تړزويه، دی افغان اولس ښکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ايداد دی
نه مؤمن غوندې زړه سوی کړي، نه انسان غوندې خپلوی کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، دا خاصيت يې د جلاد دی
که پابنده د قران دی، که يې خوی د مسلمان دی
که خير په سود، زيان دی، هلته پاک د دوی جهاد دی
بڼ يې وکينې د خوش بينو، ريشه کش معانيد ينو
چې بنا پر بنياد نه وي، تعمير خوشې يې بنياد دی
پې يې ايښی د تو ږل کړي، بنه ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چې نرې کيږي، وفولاد لره خراد دی
پر ډک خم چې د آساقي وي او تر څو چې ړنګی باقي وي
نشئي به ملاقې وي، خمارې ته پرنه داد دی
چې بګړي يې د اسلام وي، خو په نيت د دوباد ام وي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صياد دی
د مغزو به څه ښادې وي، چې يې ژوند نامرادې وي
ښادې نه لرو ښامنو، د ريشا زړګی ناښاد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنی

بد نیتي دي، بوتربله بد بیني دي
تربګنې دي، خصومت دی، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پرحق چور دی، شبخوني دي
اولادونه د کم دو، دي ړانه خوره
د مرغانو په شان ورکي پلرګنې دي
نیک اعمال ولي بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر د ښتوګرزیدل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لز خوکورنی دي
خلګو څه کوی؟ پرکه خوا رهي یاست؟
پر دې لاري خورا ډیري دیدنی دي
"ریشا" وګوره پر شاوخوا نظر کړه
د رته پاته چې لاڅوپس ګردنی دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرنړۍ چي مغازې دا سلحو ستنه
وبشرته نوبتونه د مـــرگو ستنه

که مرمۍ لـه ماخطاسي پرورو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانوستنه

استعمال دا سلحو بايد جاري وي
په تعطيل کي بې ترل د فابريکو ستنه

انسانان چي يو د بله سـره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو ستنه

اوکه نه نو وروڼه ولې دښمنان سي
په هرجنگ کي پټ لاسونه د پردو ستنه

که سلاح سي د نړۍ له مخې محوه
وبشر ته فراواني د نعمتو ستنه

دوی د دې دنيا لذات ځان لره غواړي
و ريښا ته صرف نعمات دجنتو ستنه

نامېندي

څمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکی سوي لاړو نه د غمجنو کاروانو سره

لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چا ودي پښې رهي يم د خولې خلاصو اولادو سره

څوری د لار ختم سو نو کان خوړمه د لوږي څه
وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره

ورک مي سو تما توبی نه گنډ غالی نه ديوال ښکاري
وړځي تېر ومه د قبرو او کنډ والــــــو سره

و ايستل گرانی د تن کالي په خپل قوت له ما
وچي مړی غوړه صدری يو د جېبو سره

هيهات چي د اثړ انده ستر گي بيا د اوښکو وچي
هيهات چي په کنکي به وي ناو ياني د مړو سره

ړيښاء د انسانو د خوښيو مزه تللی ده
شين پاليز پي لا بنسو د اوښانو په گلو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بَلْ چې مې پر زړه داور لمبه ده

غماز انو زه پر خوله یم پېژندلی
چې په ما پورې خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان یم د لړګی نه یم جوړ سوی
ولې کش زما پر سر د غرماره ده؟

خو تبر له درختې لاستی وړ کړی
د ډېرو ونو څخه چې قطع یې تنه ده

د غړومبې یې خلګ تول لر زېدله
پر راغلې نن د بېرې پرې لوزه ده

په غیرت یې د زمري نوم وګټی
د بابنې پنجه یې سخته پر کله ده

نن یې ولې د همت بکرې شوه کړه؟
پر سر پروته یې خالې، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کې پیدا نسي
د هر چا څه ورکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته نه دئ يو زره
بايد نسي پرخپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چي ياوچ وي، يا په بيخ کي وي اره
وچه دړخته بيرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
دچرسي زويه دګټي اميد مکړه
د هغو څه هم چي ناست وي پرپره
هغه باغ ته چي باغوان يې نه دلودئ
چغالان وړځي پر دړ اوپر نخره
دلېوه څخه غنمت مزونه لا بيريږي
چي له ځنګه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډېر بېر پېرزم
اسلحه چي يې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

ګرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چي د یار وخت ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پټه خوله کي یو کتاب خبري کړي
زړه کي یې ساتلي پټه مینه ده
کله چي په ناز سترګي راواړوي
پوه سمه چي ټن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چي یو ځل تر غاښو لاندي کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندي رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چي کوڅه په خپل لاس و اوبي
هغه د ریښا د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لارې څارلې
په نصيب مې ګورستان یا زېرخانه سوه
چې هوس د پروازو راته پیدا سو
وزرو مې سو زما په پښو کې زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کې ګیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرګ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقربا راځخه ولاړه بېګانه سوه
عقل هوښ راځخه تللی لیوني یو
دا په دې چې مشران مو دیوانه سوه
صدقه مې خزانې نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه
آئینه غوندې رښتیا نسم ویلی
دروغان مې په دنیا کې افسانه سوه
د تعمیر په امېد ما وې لیښې نغښتې
د ریښاء د پلاړ کوندې غالی ویرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چې د رست عمر یې تېر کړی پهٔ مزووي
پر بل چا یې کله هسې ژوند پېرزو وي

پر پالنګ د عیاشۍ خوب ونه کېږي
خوب یې نه وړي چې بستر یې داغزووي

تېر واته دي که د کار هیله ترې وسي
چې لوی سوی پهٔ نعمت او پهٔ نازو وي

پهٔ غفلت کې ښکاري ښکار سي ښکار ولي
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

دا بهتره چې چپ کښېني پهٔ مجلس کې
هر مجلس چې د ک پهٔ غټو آوازو وي

چې د ژرندې پل یې څرخي پر سر باندې
څهٔ ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړېده د بل لرګي ته
دا کاروند یا دیز یا د بېزو دي

هر موټر چې بې د رېوړه وي، ولاړ دی
خصوصاً چې بیا بې تیلو، بې پرزو وي

ریښا صبر تحمل درته پهٔ پکار دی
کهٔ پهٔ ژوند کې درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژربه د نازه ولوبږي

لاس راخخه واخله ای ظالم بې دین غمازه
تېر به دي دوران سي ژر به ولوېږی د نازه

څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغازه

ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه یې تر آخره بهره مند له امتیازه

تاکه ځان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چې څومره یې چمبازه

څه توری واخله د جانان بې اعتماده یې
مالره دخپل جانان د وصل درګاه بازه

خوار ریشاء په عشق کې که هر څونه څوکلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چي ترسترګو مي د يار اوربل جل بل سو
اور د ميني مي د زړه په کور کي بل سو
تازه دمه وم د سوي زړه د سوخته
زړه مي وروسته بياله سوي څه په کوربل سو
د فراق بتي بيابان راته انګار دئ
مخامخ د اور لمبي راته کوتل سو
د حباب ترچتر لاندي مي اتراغ دئ
د سکروټو په باران کي مي مزل سو
هيڅ نسخي مي د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پرځاى ګولۍ راته اجل سو
ريښاء ستالا آينده ژوند ته اميد دئ
چي پر زړه د غشو واري مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان ړنې یې وسوځ په لمبوکي
په کنډرې کي پاته نه سو سپیروني
د بابا هستي یې وړکړه بېګانه ته
اوس د بل پردر ولاړ دئ ژړغوني
هیواد تول په لمبوکي سوځل کیږي
پاته نسود ادې پر سرپړوني
هیواد وال دي ترخپر ولاندي سوي
پرلوړانه چوکه جنګ او سرشکوني
پرماشه باندي یې ګوتي سره اینبي
وکوتې ته کروړ د توپک نوني
چي د جنګ لمبې یو لږ څه آرامیږي
د بل لاس په لاس کي ورکړي اوړلموني
چي جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدي اېسي ساده زړله برګ پتلوني
ریښا ناست په لنده بله زړخانه کي
پرپښو دړد دئ لګېدلئ لکموني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ ته کړکنډي

شړمښان يوارپسه کړي انډي
ځني وځغلوي هريوخپلي ونډي
انسانان هم ځني دي ليوه صفته
ځغلوي دوړور د ماله څڅه پلنډي
د حلال مالوپي نه وکړله څکه
د کي خيټي د حراموټنډي ټنډي
چي د خولې او د زړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهي ملنډي
رقيب لس گرايه بدتر ستر شړمښانو
عاشقان يې پسي واخستل سالنډي
ومزله ته رسيده هغوته گران وي
چي په مخ کي ورته پروتي وي کړکنډي
د ريشاء اوږده مزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لاړي، ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه يي کوه

نه ده نکټايي د عصريت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علميت نخښه
تش کوټ و پطلون سرتيوت نه بولم
څو پکښې و نه وينم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاس و ونيول
دا ده د غيرت د شهامت نخښه
يا که يې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بيشکه د خدمت نخښه
زړونه له دې ځونده څنه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حريت نخښه
نه ده وبشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سيل کړه ريښا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلک ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلکو فراموش سو
ولې، جوړ يې کړې د ځانه درنده ؟
مړېده يې د انسان په غوږونو نسي
چاپېدا کړه دا د غوږونو خوړنده ؟
وړونه ولي يو تر بل ترله وتلي ؟
رسوايي ده ، نکړي يو د بل پرده
اکثر خلک چې مقصد ته نه رسېږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
وېره خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
رېشا، ناست د بې وسۍ تخته نالش کړي
د سيالانو په مجلس کې شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دی

بیګانه ته یې ښندي خپل وروریې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان یې خړ کړی
هست و نیست یې واړه ورکړه وپردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګور کړی
د بابا عزت یې وپلوره په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړ کې بنارسی جتي پرسر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر د غم ګډ کړی
د هیبته یې زمریان لا لرزېدله
نن یې ولي ځان بابښي لره کوکړ کړی؟
په پاکۍ کې یې قدم څه وانه خیست
ترڅو یې لا میدان په غم کړکړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریښا ئبنه سوچي اصلي تنر دي پړ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرېږوني باندي تاوان کړه
نني ته د سبا وعدې بيان کړه
چي سبا سوتياري د تيښتي نيسه
آماده وا ستعفا له خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دئ
بله پلا بيا په بل شکل ځان عيان کړه
ته دي په مطلب بنه سره پوهېږئ
بېچاره خلک په ځان پوري حيران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائز دئ
پر بهر خبر د خدای، حديث، قران کړه
که په پټو مخلوکي هرڅه لـــښ سي
خود باندي سپين پټکی، کميس، تنبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دئ
چي د خلکو تر مخ سپين ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای مخلوق ځان له غواړې
ريښتيا ځان دي حقيقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښو ته لوېږي

که سیلۍ اوړي که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کې
واړه دي دئ په ما هسې چاړي کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلو کې
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پېره نکړم که تېرېږمه په سپو کې
د فقیر او سپو خو تل سره پرته وي
په یوه ځوځه رالوېږي ژر په پښو کې
څو پېښ ړوي خپل جانان وېلئ نه دئ
غمازا کله شمېرمه په سرو کې
زما د عشق مِس معلوم سوي دي وياړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردو کې
په رشتیني عشق چې زما ګل رخ خبر سو
ریشا، گرزه د گلانو په باغچو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه يې دکومک په نامـــه ونـــج
اوس د هرې روپۍ سود اخلي څهار پنج

د سرونړو کتوریان يې په غلا يــووړه
زوړ منګی يې ورته پرېښود پر ګړونج

طلايي خښتي يې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکه لـــکه اسپنج

د بابا غوښې يې وخوړې کاړ ګانو
د زامنو په کله کې نسته ســـنج

پر مغزو ماهرانــه آپرېشن ســوئ
چي ساده مسائل ډېر ايسي بغرنــج

د لستوني ماړ دئ ډير په عذاب کړئ
سوه د هريوه ېنه لکه نــــارنج

يو ټچکول، يوه لکړه ورته پاتـه
ځغلوي ژر اوسنۍ پخوانۍ ګنــج

يوه ورځ به د حسابوکتاب راسي
چي يې وپېچي مغزی، پښې وآرنج

ریشا، هېڅ ناست دئ په چرت کې ند بو هېزي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنــج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پرچاپۍ د عتاب سترګي کړې غتي
هغه دم هغوپه پښو کړلې چټوتي
نه اسلام، نه شهامت دئ نه غیرت دئ
چي دورور په غوښو وو هي سمَتي
دا ښکار ندئ چي پر لار، لار دې لټکړي
ښکار هغه چي په هوا ولې خرګتي
کاسه ډکه د حلال رزقه مــــزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د ورور د سر په بيه لنګۍ غواړي
خدايه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مې وکښې ښوخبري
هسي پروتي وې په زړه کې لکه ختي
دا بيتونه د ريښا که چټيات بولي
نادانانو اعتراف وکې په مَتِي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورستې هګۍ

لو ګيله د زوړ ورو ځمه کيږي
چې وي نکړ د کمزورو لاس نيوی
د توره زنو شمله ورو غيرت ندی
چې کوي د وړور پر حق باندي تيري
چې ملت بي ترخپل ځانه پوري هيروي
د هغو په برخه مه بوله بري
مجالس او فيصلي بې نتيجې وي
پکښي ګډ چې په خيرن زړه سوسري
چې ترڅر ګي څوک ورستې هګۍ کي لاندي
اميد مه کوه چې وباسي چيچي
مسلمان که ترنامه زيره اوږده کړه
پر شکمن يم که بي لنډ وونيم ګزی
د خالي او بوبه څوک کوچې وانه خلي
د غرکي چې هرڅونه وي شرپي
ريشا، هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که بې وکړ د تيريو مخ نيوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته　　که هرڅو دي نن هوا د آزادۍ ده
د غه لاره چې دي اخستې ده بندېږي　　فکر وکړه د غه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه تړا بده لکه نه وي　　کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تولـه غوړولي مستان ګرځي　　زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت څخه شو د ننه　　خلوتګاه و هر فقير ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي　　ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ريشا ژوند نه شاهي نه فقيري سوه　　ژندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه ورځم د يار کوڅې ته نه . ورځم　　توري جولې هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده　　درکي د جانان ولاړ عو، عوکوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم　　لار کي رقيبان راته پېشروکوي
يار مي د زړه کښت ته ورلوېدلی دی　　هلته مي د عشق د وږو د روکوي
کله يې د حق آواز ترخوله خېژي　　دوی لکه ميناوي کړڅوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اوريدلي دي　　پوه يم بيا پر نور و وعدو خوکوي
نسي رسېدای ريشا تر يار پورې
څو چي جلادان د سرو لولو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه
مکتب وران سو معلمان څني کنده سوه

تربیه د وړو کوجنګ دئ یا بنګځل دي
مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه

په کوڅو کې کچنیان واړه لوچګان دي
په ډېرو سره ولي دیوانه سوه

جهالت ورځ تر دابله ورځ ډېرېږي
خوی خصلت یې د حیوان اُد بوده سوه

پلار یې وزي د روپو و تولېدو ته
اولادونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه

انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه

د ریشا د خولې چې هر اوف آه را وزي
پر کاغذ د فریادونو مجموعه سوه

دغه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره
وینې یې څښي په ډېر لذت سره

نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي
خېټه به یې و موښلي د چټ سره

ورځ راځي چې لږ انفلاق وکي
څیرې به لړ شي سي په شدت سره

وې پلوړل د پلار هډوکي وپلوړل
راپې نیوئ جهل په عزت سره

مه کوئ د خدائ وروی ته وګوړئ
ګوړئ ټوله حال ته په دقت سره

دا د هوښیارانو کار زه نه بولم
ګده بې عقلي د حماقت سره

چا چې د بوزلو حقوق لاندې کړه
څځ به بندي غاړي د ذلت سره

چاکه مظلومان لوړي ته پورته کړه
دادئ ریشا څوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د زندګۍ سوه
موږ ته پاتې زندګي د بې ننګۍ سوه

زمانې نن ورځ دي موږ چیچیان ایستلي
زما پخیال چي دا دنیا وروسته هګۍ سوه

ځلېدونکې ځلا ورکه سوه تیاره سوه
له محفله شخه پورته ماردنګۍ سوه

ترانې د عشق به هرچا ږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چي له سره راشوه شمه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه

څوک دي ولې په وینا وو نه پوهېږي
ریشاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړې تلې

داځه حال د چي ژړېږي کونډي ړندي
دیوې هغتې ناویانې سولې کونډي

د چاپسنې لکه چخلې دي ړنګړي
د چاپندې، پنډکې، نوړې هم سوې پنډي

نااهلان په دغه حال پورې خندا کا
عاقلانو ورته وچیچلي شونډي

خلګ نه ګوري وبدې آیندې ته
وجواب ته یې نیولي خولې دي منډي

ټول اولس پر دې کمبله نه ځائیږي
پر کمنۍ کمبله نه سي لوېي غنډي

چي چړې یې د خپل کامه پوټولې
د هغو چړې عالم ته سوې برنډي

د غفلت تلتک یې کش کړی پر سر باندې
ژړې تلې یې راووتې تر څنډي

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقې لارې و ځغله په منډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي بل ته اړ یو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ
بل ته اړ یو موږ په تیلو د څراغ

پلیسوز مو وخپل ځان ته پیدا نکړی
لګولی مو دی بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو
په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ، داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه
مګر نوړ یي له تولید څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي
د هوا څخه غوټي وهي پړې زاغ

خولي د پېرې منډي د زړه حال ویلای نسو
موږ د بل تر نظر یو لـــکـه اُلاغ

ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟
راسیٔ وباسو د دې اړتیا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غواړې
ریشا، وابه وړې پنځوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړیږي څو اخلاص، صداقت نه وي
نه خپل کیږ يي تر څو مینه، الفت نه وي

وهر چا ته خپل حقوق کله رسیږي
چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چورد پاره تړي وي پر انستي
په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلو سره ملګري
مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله
بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پربې وسو، زوره وړ کوي ظلمونه
د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریشا، غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږین ځګر یم
د وصال په امید ناست صبح و دیګر یم

مادمیني لار په ونو او پاشي کړه
اوس د ډیري خونریزۍ روند په نظر یم

د زړه وینې مي د خولې ځنه فوران کړي
کج مژګانو یې وهلی په خنجر یم

سر و مال مي د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کي زه تېر تر مال و سر یم

سپي رقیب دیار له دره فراري کړم
د هغې وږځې تر اوسه دربدر یم

چي په سپینه وږځ کالي راځنه کا زړي
نو به ولي هسي غلو ته خوش باور یم

له درباره چي آشنا نا آشنا باسي
زه ریشا به تر هغو دبل پر در یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پو په ويشتو ستړی
بل په ځغاسته پر د بنتو، بيابانو ستړی

چا شپه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خواد گونې په راوړو ستړی

چې لري يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سونا دا ريز ريار تو په نغلو ستړی

څوک جامونه يې پر يې چښي تشـيري
څوک کاگل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پاليش والا په بوټ ومونږ و ستړی

شپه او ورځ يو ځای و بل ځای وهي منډې
هر هيڅ په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا و و کې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په ډکوکمو ستړی

وريشانه هو سايي نده ورپاته
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي و باسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را وو ړم د نا اهلو د جلسو
انساني خوي ونه ړماسره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري ړما په نصیب مکړه . چي په دام و کوي ملي کا ړ یي د نسو
چي تیر نه وو ړم د نا کسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر د سیسو
دریشاد تسلیم لاس و تا ته پورته . خواست کوي د خان او لاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه
یو د بل په میدان کي سره سره سوه

د غرور ه ځخه بیا پر مستي راغله
حقیقت په سترګو نو یني ړانده سوه

چا و دوی ته د نشي پیچکاري ور کړه
چي مستي یي د موړ لي په ړ غیده سوه

لګه مړ د بل د عوت ته حلالیږي
غا ړي یي پري مذبوحانه یي غوڅ ړ ډه سوه

په خوبي موا د لړلي یي ماغزه دي
په وینښتوب کي څملیدلي د بیده سوه

دریشا لړ ړانه ړ غ محفل زغن کړي
دا زغن او ا ړ یي سوره سرینده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ورزغ کړم؟

هدیروکې موږ وچاته کړو ورناړې
ساکښ نسته چې دخلګو ناره واورې
موږ دخپلو پښېرفتو لاړې څار لې
شا وخوا سوې راته بندې تو له لاري
چې رشتیا سې اوس په هیڅ چا باور نسته
دباور دلاري مله سوله بې لاري
ګرم وسرد حالات پرموږ باندې تیر یږي
سینې سرې سترګې چې وو یم خونکاري
باوله مې رابلل درنځ علاج نسته
اوس به خوږم پرککرۍ دګوسواري
خوراډیرې دامید وعدې پې راکړې
نن پرخپلو وعدو کړت سوله ناګاري
دریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چې دزړه څخه یې ځي دوینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرکمه رهي يو؟

ومزله ته زه پرلوري دخطر ځم
پدي تگ کي په پښونه ځمه پرسر ځم
مزله وال په سپينه وړځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کي توره شپه ده مازيگر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاري مي بنده
د مرگ لوري ته زخمي زړه سوی ځگر ځم
د کاروان مهار په لاس کي دساربان دی
اختيار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي دوړي، هيسته لروبر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خرکه ناخبره بې باور ځم
زما ريښاء څه د سفرلوري ورکسوی
چي پرکمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تمولـه
نن به روان سي که پرون پاتـه سو

چا زرغوني درختي د بڼځ وکښـي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پرځلور وړځـې
د بل یو لاس اویو پي ورون پاته سـو

انسانیت د افغـانـانـو ولاړی
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سـو

انسانان ځي روان پرمخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبـک، پښتون پاته سو

د ریشا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي محکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان   ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هر تکم چې پدې خاوره کې هستیږي   بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي   ځکه ټول د دې خاورې دي بچیان
اشغالګر غواړي چې د وی سره جلا کړي   چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بیل کړي   پدې توګه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي   د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي   د دښمن په دسیسو دي پوه کړي ځان
دیووالي اسلحه خورا کاري ده   په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ   بې یووالي تدریجي مرګ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي   د نقشې د مخه ټول افغانستان

د رښتیا خبري هر شنوا غوږ اوري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغالیان سوو

راته پیښې دې هره ورځ نوې سړه رد　　د تور مخو سکروګاز کړم ګرم، سرد

لګوړنه سړه دردي او سرچرخي ده　　زړه مي ریږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد

هوائي سوم تکهاړې مي په سر کښي　　ترغوږ و مي تګان باسي مرد نامرد

د کوټي یاران مي واړه هوایان دي　　وکومک ته پیدا نسو بل همدرد

آرام نلرم په سر کي مي برچې ځي　　سرچرخیو کړم د ژوند ثخه دلسرد

چي یې ووینم تورمخي بدمې ایسي　　ذغالي کړم د تور مخو سکرو ګرد

زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم　　چي اخیستي سره لوي وي فرد، فرد

د اسخت ژمی به خاوند پخیر تیر کړي　　د سکرو مخ به وي تور په عمل کرد

رنګ زردي به و ریشاته سرخروئي وي
که یو ځل یې د سکرو موسم کې طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپلني
هغه کله عاشقان دي رښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي ننداره چیان دي بهرني

که د مرګ سګلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د یار پې پرې ښو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړئ خوني

چې کوڅه د یار په او ښکو اوپاشي کړي
لري هسي تروې او ښکي شیریني

مرام کاته او تبسم یې نوی ژوند دئ
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګزري هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف د که
له ښایسته د رېشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

مالیده خوړي، هم ډېرې، جوارې خوري
کلنګي چرګه و چرګ واړه جارې خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا یې ډېر چټک پر هوارې خوري
دلاښو په ټلاښو کې با بند ښکار کړي
طبیعت یې دئ چې هره مرداري خوري
اِشتها چې یې د حرص په ښور کې راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوري
د هر چا مطلب خوړک دئ په ژوندون کې
یو په زور بل یې په ډېره هوښیاري خوري
څوک کوار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوراک یې تلواري خوري
رښتیا شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

ترکلکین راته ګوري

لا مړنه دئ چي پر سر یې کیږي واري
لا یې نه ویني چي ویني وهي داري

نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راګښلي یې وي سرې سترګې خونکاري

څنګه زړه دئ چي دوړور په مرګ ښادیکا
او ړاباسي پسله له مرګه یې انداري

دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي یې ښځې، نر وهي دغم کوکاري

دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سپینه ورځ نیولي یې دي لاري

پر میدان باندي یې مخ نه لیدل کیږي
تماشا کړي په کلکین کي تر هنداري

ریښا، داسي تګاري په سترګو وینې
انسانان وژني لا ځان ګڼي خدای پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل ميرزي

تجارت نن ورځ اکثره سود خورې سوه
عقيدوکي پېښه داسي کمزوري سوه
که په هر قسم خوش مرې پيدا کيږي
د ده نکري تولېږده يې رنځوري سوه
بې پيسو څه، بله مينه، الفت نسته
د روپو حب دی چي ورک مو، ورورې سوه
کيسه برندي د بل د جېب يې کا زي
که څوک څېر سي د غه هم کيسه برې سوه
د روپو ګوني په شاوري و راوړي يې
حمالي ده چي يې نوم سوداګري سوه
سرمايې د خپل هيواده تښته باسي
واولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل ميري سوه
ريشاء خپل ځان دي په لږ سره قانع کړه
ډېرول يې وبل چاته مزدوري سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل وپېږي نه پېژني

زړه چې د توپک وسوځې بل وژني
نه لري تميز پره دي وخپل وژني

زړه کې چې يې بل داور لمبه سوله
څوچې زړه يخ نکي سل وشل وژني

کله ستا تو پير پرېږدي د انسان حيوان
خره وژني،غوايي،انسانان سل وژني

د ک توپک سنګدل انسان چې واخستی
خلګ پر کشمير او پر کابل وژني

دوست ودښمن کله توپک پېژني
نه يې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک ومرګ لره جوړ سوی دی
کله ډېر عاقل کله پاګل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
څکه تش ليدل يې ريشاړتل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه یو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سووچې دوی سوه گل هوسه

نو به خود دوس دا ړانو ناخیري وي
پر موږ شهیري د ړوبي مال یو په لسه

مچمچي که څوک چیچي دا دې عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مگسه

چې بې وسه د خپل وس په جال کښې باسې
خدایهٔ وباسي کلهې د دوی له نسه

په یوه آذان یوه مسجد کې لمونځ کړي
مگر بعضي یې ولاړ وي بې اودسه

یو خواخوږي زموږ د پاره پید انسو
په دې لویه کوړنه کې یو بې کسه

ړیشا بند دئ په قفس د بې وسۍ کې
فریاد و نه یې راوزي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلیږي

کوز بار کله تر منزله پوره رسیږي
تر هدفه پوره پرلاري چېرته کیږي
که کوټه سکه دي ورکړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندي چلیږي
د رشتیا د باغو درختي وي پر باره
د دروا غو درختي وچي سي رژیږي
که د بله یې الغیج کړه ځان ته کوټه
چي مصرف یې نکړي بل لره پاتیږي
چي پر لوتو باندي یې پورته پوخ دیوال سي
د بقاء امید تري مه کوه نړیږي
د خولي لار او د زړه لار چي یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ځنځه بېلیږي
ته ډیر بنه وایې ریشاء کوړ دي ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړيې کړۍ مور مړۍ بيا به ياد نسي
غړونړيدۍ بيا به ايستاد نسي

غم يې پر کور توره لـيـکه وکښله
د و مري غم زده، سوځي به ښاد نسي

ډيرو نامردانو ډير نامراده کړل
دانا مراده زړونه به د مـراد نسي

يو وار چي سقوط سو اعتبار د چا
بيا به دوهم ځل د اعتماد نسي

يو ځل چي په مرگ په لحد ننوزي
هغو ته د ژوند د وا ايجاد نسي

اوس يې سالگرې دمرگي ياد لري
ژوند يې بايد پس له دې پياد نسي

سر پټ کړه ريشاء په رنگت وژاړه
شو غمخور پيدا د دې هيواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطري

راته پاته ډیري بدي خاطرې دي
په غوږو کي د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوره یم چي داځنګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دی راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو وښکو سیل پر مخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره ته فوارې دي

د علاج دارو بې نه دی پیدا سوی
طبیبان نه علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای رسیږي ریښاخواره
نور دي ټوله کوښښو بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نهامي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلک منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم درسره ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نسته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار، وقربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی وخصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست وهمنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دې درېشا" وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښبنتنان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم وسودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقرعصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفته غواړي
بې همته بیا هم وړکړه وړیا نکړي
خپله خوړي خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږد لاس دغلا نکړي
دا کس نه دئ چه غیرت کې تر پښو لاندې
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښي
په دړواغو داخبره ریشا نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ ګل

چي پر لار ځي برګ ګل يې خوروي
په پره دي اشاره خپل يې خوروي
برګ ګلو يې پر سر او رونه بل کړه
مغز جوش وخوړ کو ګل يې خوروي

برګ ګل که وي څو ورځي زغمل کيږي
په کلو کنداغ وهل يې خوروي
بيګانه وويې خپلوان دي بد راه کړي
چي رشتيا سي ګواکي بل يې خوروي

حق دئ چيري چي خپل ځان ورته تسليم کړي
د سوتي په زور منل يې خوروي
ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې خوروي

د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريښا هم ورځي چي تل يې خوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه انګور چغال وهي

ځوک چې یې پر مېنځ هم ږي پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
امّا، هغه ښه انګور چغال وهي
څوک وای چې حق دې منم وي غواړه
څوک بیا مخامخ دې سرمال وهي
چا ډامبري لار په ځنو وړانه کړه
بل بیا کښت ته مځکه په دوپال وهي
ما غوښته تعمیر دو منزله کړمه
سرای میانځ کي جاهل بنا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولي په شلاخوې کوتوال وهي
غلځ سه ریشا، فریاد وچاته کړې
تا خوهم پره دی هم اندیوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې نه پړ وړځي

پښې هغه کږدیو ته بیانه وړځي
زړه چې یې هابرګ کوټه کوټلۍ دۍ

لیرې په دوربین کې وړمعلومه سوه
توري دې کږدۍ کلې وتلۍ دۍ

نه بلېږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخې اور لګېدلۍ دۍ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
مېږې، او ښان نسته تللۍ کلې دۍ

دلته پړ لاښو باندې کارګان ګرزې
شاو خوا اتڼ یې اچولۍ دۍ

بیا به هغه دې مینې ته راسي
یو ځل چې کوته وړغور ځېدلۍ دۍ

ځې د ښامار اړخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلۍ دۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر دول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم دړې په چاوهلای سي
تا نن دبې وسو واک اخیستی دی
ټوله په یوه وندر ترلای سي
تا د میادی لوی تور اودلی دی
ته لاهوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازي چالاکي لري
هر ځای خپل حریف راښکلای سي
حرص دي نه مړیږي چي هر څه نه خورې
هر څه په سرا بنتوب سره خوړلای سي
ته که آینده ته نظر واچوی
څنګه نتیجه ځني ایستلای سي
وښیه ریښا چي دا ته څوک ښیې؟
ما ته دا ښیلې راښوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبیت المال موزکان

کښېنزدی ژر تلکې موزکانوته
دا دبیت المال رشوت خورانوته
وې نیسي تر ځټ عدل تې وسپاري
ورکړي سزاګاني خائینانوته
ونغاړي کمبله دفساد، رشوت
وغورځوي فرش وصادقانوته
چاکه د ملت په سر سوداکول
مه ورکوي سر دې تاجرانوته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
ټینګه چکه ورکړي جاهلانوته
هرڅوک چې خدمت په صداقت کوي
وسپاري اختیار وخادمانوته
نن ورځ رېښا هرملت پوه سوی دی
ځان به خوشي نکړي ناپوهانوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دي پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره

د عالمه دي نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پیتی دي لاندې کړ په زوره

جنتو نه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندني که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصیږې پس له مرګه روز د پوره

د سیسې دي زما د مڅکې، باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زړه دي وایستم ذکوره

ولې د ومري بې غوړي سوه په جهان کی؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

درېشا ذره د خروښه غلبلی دی
د فشار حمله بې واستوی تر ګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library